

เรื่อง

หน้า

คำนำ	2
กิตติกรรมประกาศ	3
บทสรุปผู้บริหาร	4
สารบัญ	6
สารบัญตาราง	8
สารบัญภาพ	12
บทที่ 1 บทนำ	15
1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา	15
1.2 วัตถุประสงค์	16
1.3 ขอบเขตการดำเนินงาน	16
1.4 กลุ่มเป้าหมายและพื้นที่ดำเนินการ	17
1.5 ระยะเวลาดำเนินการ	18
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	18
1.7 กรอบแนวคิดของการศึกษา	18
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม	20
2.1 สถานการณ์การเกษตรและการใช้สารเคมี	20
2.2 การปนเปื้อนและแพร่กระจายของสารกำจัดศัตรูพืช	22
2.3 ความเป็นพิษของสารกำจัดศัตรูพืช	23
2.4 ผลกระทบของสารเคมีกำจัดศัตรูพืชต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ	29
2.5 การแก้ไขปัญหาการปนเปื้อนของสารกำจัดศัตรูพืช	34
2.6 การผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	35
2.7 การสร้างความตระหนักและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน	37
บทที่ 3 ขั้นตอนการดำเนินงาน	39
3.1 ประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในจังหวัดเชียงรายและจังหวัดน่าน	39
3.2 จัดประชุมชี้แจงโครงการ	39
3.3 เก็บตัวอย่างเลือดและปัสสาวะจากอาสาสมัคร	39
3.4 เก็บตัวอย่างดิน น้ำ และพืช	40
3.5 จัดประชุมระดมความคิดเห็นแนวทางการลดความเสี่ยงจากสารกำจัดศัตรูพืชโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม	40
3.6 การจัดประชุมสรุปผลโครงการวิจัย	40
บทที่ 4 ผลการศึกษา	52
4.1 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มอาสาสมัครในจังหวัดเชียงรายและจังหวัดน่าน	52
4.1.1 ข้อมูลทั่วไปของอาสาสมัคร	52
4.1.2 ข้อมูลของอาสาสมัครกลุ่มเกษตรกร	56
4.1.2.1 ข้อมูลทั่วไปของอาสาสมัครกลุ่มเกษตรกรจังหวัดเชียงราย	56
4.1.2.2 อาสาสมัครกลุ่มเกษตรกรจังหวัดน่าน	64

สารบัญชี (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
4.2 การวิเคราะห์สารเคมีปนเปื้อนในสิ่งแวดล้อม	72
4.2.1 การเก็บตัวอย่าง	72
4.2.1.1 การเก็บตัวอย่างในพื้นที่เกษตรกรรม	72
4.2.1.2 การเก็บตัวอย่างในแหล่งน้ำธรรมชาติและแหล่งอื่นๆ	72
4.2.2 การวิเคราะห์สารเคมีปนเปื้อน	72
4.2.3 ผลการวิเคราะห์	82
4.2.3.1 ผลการวิเคราะห์สารกำจัดศัตรูพืชในพื้นที่เกษตรกรรม	82
4.2.3.2 ผลการวิเคราะห์สารกำจัดศัตรูพืชในแหล่งน้ำธรรมชาติและแหล่งอื่น	82
4.2.3.3 ผลการวิเคราะห์สารอื่นในตัวอย่างจากพื้นที่เกษตรกรรม	85
4.2.3.4 ผลการวิเคราะห์สารอื่นในตัวอย่างจากแหล่งน้ำธรรมชาติและแหล่งอื่น	85
4.3 การศึกษาผลกระทบต่อสุขภาพประชาชน	91
4.3.1 การเก็บตัวอย่างชีวภาพ	91
4.3.2 การเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์	92
4.3.3 การเก็บตัวอย่างผักและผลไม้	92
4.3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	92
4.3.5 ผลการศึกษา	92
4.3.5.1 การวิเคราะห์กิจกรรมของเอ็นไซม์โคลินเอสเตอเรสในตัวอย่างเลือด	92
4.3.5.2 การวิเคราะห์สารไดอัลคิลฟอสเฟต เมตาโบไลต์ในตัวอย่างปัสสาวะ	95
4.3.5.3 การประเมินความเสี่ยงจากการสัมผัสสารเคมีกลุ่มออร์กาโนฟอสเฟต	99
4.4 ผลการสำรวจทัศนคติและพฤติกรรมเกี่ยวกับสารเคมีกำจัดศัตรูพืช	115
4.4.1 ทัศนคติ และ ความรู้ ความเข้าใจ	115
4.4.2 พฤติกรรมเกี่ยวกับสารเคมีกำจัดศัตรูพืช	135
4.4.3 โอกาสการได้รับสัมผัสสารเคมีในชีวิตประจำวัน	135
4.5 ผลการระดมความคิดเพื่อวิเคราะห์แนวทางการจัดการความเสี่ยงจากสารกำจัดศัตรูพืช	143
4.5.1 แนวทางการจัดการความเสี่ยงจากสารกำจัดศัตรูพืชจังหวัดเชียงราย	143
4.5.2 แนวทางการจัดการความเสี่ยงจากสารกำจัดศัตรูพืชจังหวัดน่าน	150
บทที่ 5 บทสรุป	155
บทที่ 6 เอกสารอ้างอิง	157
ภาคผนวก	163
1. ตัวอย่างสารเคมีที่เกษตรกรอาสาสมัครจังหวัดเชียงรายใช้	165
2. ตัวอย่างสารเคมีที่เกษตรกรอาสาสมัครในจังหวัดน่านใช้	176
3. วิธีการวิเคราะห์สารบ่งชี้ทางชีวภาพ	184
4. วิธีการวิเคราะห์สารกำจัดศัตรูพืชกลุ่มออร์กาโนฟอสเฟตในตัวอย่างผักและผลไม้	185
5. ผลการวิเคราะห์สารตกค้างในตัวอย่างดิน น้ำ และ พืช	186
6. ผลการวิเคราะห์สารบ่งชี้ทางชีวภาพของอาสาสมัคร	197
7. แผนภูมิทัศนคติ ความรู้ ความเข้าใจและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับสารเคมีกำจัดศัตรูพืชของอาสาสมัคร	231
8. (ร่าง) แผนปฏิบัติการลดความเสี่ยงจากสารเคมีกำจัดศัตรูพืชจังหวัดเชียงราย	237
9. (ร่าง) แผนปฏิบัติการลดความเสี่ยงจากสารเคมีกำจัดศัตรูพืชจังหวัดน่าน	242
10. รายงานอาสาสมัคร	246
11. รายงานผู้ประสานงาน	250
12. รายงานคณะผู้ศึกษาวิจัย	253

ตารางที่

หน้า

2-1	มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทย ปี 2543-2552	20
2-2	พื้นที่เพาะปลูกข้าวและผลผลิตต่อไร่จากการผลิตข้าวรวม (นาปีและนาปรัง) ของเกษตรกรไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543-2552	21
2-3	ราคาผลผลิตที่เกษตรกรจำหน่ายได้ ระหว่าง ปี 2545-2554	22
2-4	ตัวอย่างของสารเคมีกำจัดแมลงกลุ่มออร์กาโนฟอสเฟต	25
2-5	การจำแนกความเป็นพิษของสารเคมีอันตรายตามมาตรฐานขององค์การอนามัยโลก (World Health Organization, WHO)	27
2-6	ตัวอย่างของสารเคมีกำจัดแมลงกลุ่มคาร์บาเมต	28
2-7	สารกลุ่ม Dialkyl phosphate metabolites (DAPs) ที่เกิดจากสารเคมีกลุ่มออร์กาโนฟอสเฟต แต่ละชนิด	33
4-1	จำนวนอาสาสมัครรวมในจังหวัดเชียงรายและจังหวัดน่าน	52
4-2	การจำแนกกลุ่มอาสาสมัครในจังหวัดเชียงราย	53
4-3	การจำแนกกลุ่มอาสาสมัครในจังหวัดน่าน	54
4-4	น้ำหนักและส่วนสูงของอาสาสมัคร	54
4-5	ศัตรูพืชและวิธีการป้องกันกำจัดของเกษตรกรอาสาสมัครจังหวัดเชียงราย	58
4-6	สารเคมีที่เกษตรกรอาสาสมัครจังหวัดเชียงรายใช้ (สารป้องกันกำจัดแมลง)	60
4-7	สารเคมีที่เกษตรกรอาสาสมัครจังหวัดเชียงรายใช้ (สารป้องกันกำจัดวัชพืช)	61
4-8	สารเคมีที่เกษตรกรอาสาสมัครจังหวัดเชียงรายใช้ (สารป้องกันกำจัดโรคพืช)	62
4-9	สารเคมีที่เกษตรกรอาสาสมัครจังหวัดเชียงรายใช้ (อาหารเสริม ฮอร์โมน สารเสริมประสิทธิภาพ และ ปุ๋ย)	63
4-10	ศัตรูพืชและวิธีการป้องกันกำจัดของเกษตรกรอาสาสมัครในจังหวัดน่าน	66
4-11	สารเคมีที่เกษตรกรอาสาสมัครจังหวัดน่านใช้ (สารป้องกันกำจัดแมลง)	68
4-12	สารเคมีที่เกษตรกรอาสาสมัครจังหวัดน่านใช้ (สารป้องกันกำจัดวัชพืช)	69
4-13	สารเคมีที่เกษตรกรอาสาสมัครจังหวัดน่านใช้ (สารป้องกันกำจัดโรคพืช)	70
4-14	สารเคมีที่เกษตรกรอาสาสมัครจังหวัดน่านใช้ (อาหารเสริม ฮอร์โมน สารเสริมประสิทธิภาพ และ ปุ๋ย)	71
4-15	รายละเอียดสถานที่และตัวอย่างจากพื้นที่เกษตรกรรมจังหวัดเชียงราย	73
4-16	รายละเอียดสถานที่และตัวอย่างจากพื้นที่เกษตรกรรมจังหวัดน่าน	75
4-17	รายละเอียดสถานที่และตัวอย่างจากแหล่งน้ำธรรมชาติและแหล่งอื่นในจังหวัดเชียงราย	78
4-18	รายละเอียดสถานที่และตัวอย่างจากแหล่งน้ำธรรมชาติและแหล่งอื่นในจังหวัดน่าน	79
4-19	สารเคมีปนเปื้อนที่ทำการวิเคราะห์	81
4-20	ผลวิเคราะห์สารกำจัดศัตรูพืชตกค้างในตัวอย่างดินจากพื้นที่เกษตรกรรมในจังหวัดเชียงรายและจังหวัดน่าน	83
4-21	ผลวิเคราะห์สารกำจัดศัตรูพืชตกค้างในตัวอย่างน้ำจากพื้นที่เกษตรกรรมในจังหวัดเชียงรายและจังหวัดน่าน	83
4-22	ผลวิเคราะห์สารกำจัดศัตรูพืชตกค้างในตัวอย่างพืชจากพื้นที่เกษตรกรรมในจังหวัดเชียงรายและจังหวัดน่าน	83
4-23	เปรียบเทียบระดับความเข้มข้นของสารเคมีที่ตรวจพบในตัวอย่างพืชจากพื้นที่เกษตรกับค่ามาตรฐานอาหารสินค้าเกษตรของไทยและต่างประเทศ	84

ตารางที่

หน้า

4-24	ผลการวิเคราะห์สารกำจัดศัตรูพืชตกค้างในดินตะกอนท้องน้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติในจังหวัดน่าน	85
4-25	ผลการวิเคราะห์สารอื่นในตัวอย่างดินจากพื้นที่เกษตรกรรมในจังหวัดเชียงราย	86
4-26	ผลการวิเคราะห์สารอื่นในตัวอย่างดินจากพื้นที่เกษตรกรรมในจังหวัดน่าน	87
4-27	ผลการวิเคราะห์สารอื่นในตัวอย่างพืชจากพื้นที่เกษตรกรรมในจังหวัดน่าน	87
4-28	ผลการวิเคราะห์สารอื่นในแหล่งน้ำธรรมชาติและแหล่งอื่นในจังหวัดเชียงราย	88
4-29	ผลการวิเคราะห์สารอื่นในตัวอย่างน้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติและแหล่งอื่นในจังหวัดน่าน	89
4-30	ค่ามาตรฐานคุณภาพน้ำ	90
4-31	ผลการวิเคราะห์สารอื่นในตัวอย่างดินตะกอนท้องน้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติ ในจังหวัดน่าน	90
4-32	ผลการวิเคราะห์สารอื่นในตัวอย่างพืชจากแหล่งน้ำธรรมชาติและแหล่งอื่น ในจังหวัดน่าน	91
4-33	จำนวนตัวอย่างเลือดและปัสสาวะจากกลุ่มอาสาสมัคร	91
4-34	ค่าเฉลี่ยกิจกรรมของเอ็นไซม์ Acetylcholinesterase (AChE) และButyrylcholinesterase (BChE) ในตัวอย่างเลือดของกลุ่มอาสาสมัครในจังหวัดเชียงรายและน่าน	94
4-35	ค่าเฉลี่ยกิจกรรมของเอ็นไซม์ Acetylcholinesterase (AChE) และButyrylcholinesterase (BChE) ในตัวอย่างเลือดของกลุ่มอาสาสมัครแต่ละกลุ่มในจังหวัดเชียงรายและน่าน	94
4-36	ค่าเฉลี่ยปริมาณสารไดอัลคิลฟอสเฟต เมตาโบไลต์ (Dialkylphosphate metabolites, DAPs) ที่ตรวจพบในอาสาสมัครจังหวัดเชียงราย	96
4-37	ค่าเฉลี่ยปริมาณสารไดอัลคิลฟอสเฟต เมตาโบไลต์ (Dialkylphosphate metabolites, DAPs) ที่ตรวจพบในอาสาสมัครจังหวัดน่าน	97
4-38	จำนวนตัวอย่างฝักรวบรวมจากตลาดในพื้นที่จังหวัดเชียงราย ระหว่างวันที่ 16-26 ธันวาคม 2557	100
4-39	จำนวนตัวอย่างผลไม้รวบรวมจากตลาดในพื้นที่จังหวัดเชียงราย ระหว่างวันที่ 16-26 ธันวาคม 2557	101
4-40	จำนวนตัวอย่างฝักรวบรวมจากตลาดในพื้นที่จังหวัดน่าน ระหว่างวันที่ 1-12 ธันวาคม 2557	102
4-41	จำนวนตัวอย่างผลไม้รวบรวมจากตลาดในพื้นที่จังหวัดน่าน ระหว่างวันที่ 1-12 ธันวาคม 2557	103
4-42	สารเคมีกลุ่มออร์กาโนฟอสเฟตที่ตรวจพบในตัวอย่างผักของจังหวัดเชียงราย	104
4-43	สารเคมีกลุ่มออร์กาโนฟอสเฟตที่ตรวจพบในตัวอย่างผลไม้ของจังหวัดเชียงราย	105
4-44	สารเคมีกลุ่มออร์กาโนฟอสเฟตที่ตรวจพบในตัวอย่างผักของจังหวัดน่าน	106
4-45	สารเคมีกลุ่มออร์กาโนฟอสเฟตที่ตรวจพบในตัวอย่างผลไม้ของจังหวัดน่าน	107
4-46	ชนิดและปริมาณการบริโภคผักและผลไม้ของกลุ่มอาสาสมัครจังหวัดเชียงรายและน่าน	108
4-47	ปริมาณสารเคมีกลุ่มออร์กาโนฟอสเฟตที่ได้รับจากการบริโภคผักของกลุ่มอาสาสมัครจังหวัดเชียงราย	109
4-48	ปริมาณสารเคมีกลุ่มออร์กาโนฟอสเฟตที่ได้รับจากการบริโภคผลไม้ของกลุ่มอาสาสมัครจังหวัดเชียงราย	109
4-49	ปริมาณสารเคมีกลุ่มออร์กาโนฟอสเฟตที่ได้รับจากการบริโภคผักของกลุ่มอาสาสมัครจังหวัดน่าน	110
4-50	ปริมาณสารเคมีกลุ่มออร์กาโนฟอสเฟตที่ได้รับจากการบริโภคผลไม้ของกลุ่มอาสาสมัครจังหวัดน่าน	110
4-51	ค่าที่ยอมรับได้ในการรับสารเข้าสู่ร่างกายในแต่ละวัน	111
4-52	ข้อมูลการนำเข้าของสารเคมีกำจัดศัตรูพืชกลุ่มออร์กาโนฟอสเฟต ประจำปี 2556 และ 2557	114
4-53	ตัวแปรสำหรับการประเมินการรับสัมผัสสารเคมีแบบสะสม	114

ตารางที่

หน้า

4-71 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยจากการตอบแบบสอบถามด้านทัศนคติและความรู้เกี่ยวกับความรู้ทั่วไปด้านระบบนิเวศและธรรมชาติระหว่างกลุ่มอาสาสมัคร 3 กลุ่ม ของจังหวัดน่าน	133
4-72 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยจากการตอบแบบสอบถามด้านทัศนคติและความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติในการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชระหว่างกลุ่มอาสาสมัคร 3 กลุ่ม ของจังหวัดน่าน	134
4-73 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยจากการตอบแบบสอบถามด้านพฤติกรรมเกี่ยวกับการลดใช้สารเคมีของกลุ่มอาสาสมัครเกษตรกรจังหวัดเชียงรายและจังหวัดน่าน	136
4-74 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยจากการตอบแบบสอบถามด้านพฤติกรรมเกี่ยวกับการใช้สารเคมีอย่างถูกต้องและปลอดภัยต่อตนเองตามหลักวิชาการของกลุ่มอาสาสมัครเกษตรกร จังหวัดเชียงรายและจังหวัดน่าน	138
4-75 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยจากการตอบแบบสอบถามด้านพฤติกรรมเกี่ยวกับการลดความเสี่ยงต่อสุขภาพและความปลอดภัยทั่วไปของกลุ่มอาสาสมัครเกษตรกรจังหวัดเชียงรายและจังหวัดน่าน	139
4-76 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยจากการตอบแบบสอบถามโอกาสการได้รับสัมผัสารเคมีในชีวิตประจำวันของกลุ่มอาสาสมัครจังหวัดเชียงรายและจังหวัดน่าน	140
4-77 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยจากการตอบแบบสอบถามโอกาสการได้รับสัมผัสารเคมีในชีวิตประจำวันของกลุ่มอาสาสมัคร 3 กลุ่มในจังหวัดเชียงราย	141
4-78 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยจากการตอบแบบสอบถามโอกาสการได้รับสัมผัสารเคมีในชีวิตประจำวันของกลุ่มอาสาสมัคร 3 กลุ่มในจังหวัดน่าน	142
4-79 บทบาทของภาคส่วนต่างๆ ในการลดความเสี่ยงจากสารเคมีกำจัดศัตรูพืชจังหวัดเชียงราย	145
4-80 แผนปฏิบัติการด้านการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมจังหวัดเชียงราย	146
4-81 แผนปฏิบัติการด้านการสร้างความตระหนักในสังคมจังหวัดเชียงราย	147
4-82 แผนปฏิบัติการด้านการสร้างเครือข่ายผู้ผลิตและผู้บริโภคจังหวัดเชียงราย	148
4-83 แผนปฏิบัติการด้านการสนับสนุนเชิงนโยบายจังหวัดเชียงราย	149
4-84 บทบาทของภาคส่วนต่างๆ ในการลดความเสี่ยงจากสารเคมีกำจัดศัตรูพืชจังหวัดน่าน	150
4-85 แผนปฏิบัติการด้านการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการบริโภคอาหารในระดับบุคคลจังหวัดน่าน	152
4-86 แผนปฏิบัติการด้านการสร้างความตระหนักตื่นรู้ทางสังคมของชาวจังหวัดน่าน	153
4-87 แผนปฏิบัติการด้านการเสริมสร้างและขยายเครือข่ายการตลาดระหว่างผู้ผลิตและผู้บริโภคอาหารปลอดภัยจังหวัดน่าน	154

ภาพที่	หน้า
2-1 ปริมาณการนำเข้าสารกำจัดศัตรูพืชของประเทศไทยระหว่างปี พ.ศ. 2544-2553	21
2-2 อัตราการดูดซึมผ่านผิวหนังของสารเคมีเมื่อเปรียบเทียบกับท้องแขน	24
2-3 การสื่อสารในระบบประสาทและการยับยั้งโดยสารกำจัดศัตรูพืชกลุ่มออร์กาโนฟอสเฟต	31
3-1 ประสานงานในพื้นที่จังหวัดเชียงรายและจังหวัดน่านระหว่างวันที่ 14-17 ตุลาคม 2557	41
3-2 ประชุมชี้แจงรายละเอียดโครงการวิจัยวันที่ 14 พฤศจิกายน 2557 ณ ห้องประชุมเทศบาลเมืองน่าน อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน	42
3-3 ประชุมชี้แจงรายละเอียดโครงการวิจัยวันที่ 17 พฤศจิกายน 2557 ณ ห้องประชุมสี่ป้อ โรงแรมริมกก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย	43
3-4 เก็บตัวอย่างเลือดและปัสสาวะ พร้อมทั้งสำรวจและสัมภาษณ์กลุ่มอาสาสมัครในแต่ละอำเภอของจังหวัดน่าน ระหว่างวันที่ 1-12 ธันวาคม 2557	44
3-5 เก็บตัวอย่างเลือดและปัสสาวะ พร้อมทั้งสำรวจและสัมภาษณ์กลุ่มอาสาสมัครในแต่ละอำเภอของจังหวัดเชียงราย ระหว่างวันที่ 16-26 ธันวาคม 2557	45
3-6 การเก็บตัวอย่างดิน น้ำ และพืช ในพื้นที่เกษตรกรรม และสำรวจ สัมภาษณ์วิถีปฏิบัติในการเกษตรจังหวัดน่าน ระหว่างเดือนธันวาคม 2557 – มกราคม 2558	46
3-7 การเก็บตัวอย่างดิน น้ำ และพืช ในพื้นที่เกษตรกรรม และสำรวจ สัมภาษณ์วิถีปฏิบัติในการเกษตรจังหวัดเชียงราย ระหว่างเดือนมกราคม – กุมภาพันธ์ 2558	47
3-8 จัดประชุมระดมความคิดเห็นแนวทางการลดความเสี่ยงจากสารกำจัดศัตรูพืชจังหวัดเชียงรายโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมวันที่ 19 พฤษภาคม 2558 ณ ห้องประชุมสี่ป้อ โรงแรมริมกก อำเภอเมืองจังหวัดเชียงราย	48
3-9 จัดประชุมระดมความคิดเห็นแนวทางการลดความเสี่ยงจากสารกำจัดศัตรูพืชจังหวัดน่านโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม วันที่ 26 พฤษภาคม 2558 ณ ห้องประชุมเทศบาลเมืองน่าน อำเภอเมืองน่านจังหวัดน่าน	49
3-10 จัดประชุมสรุปผลโครงการวิจัย วันที่ 21 กรกฎาคม 2558 ณ ห้องประชุมเทศบาลเมืองน่าน อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน	50
3-11 จัดประชุมสรุปผลโครงการวิจัยวันที่ 28 กรกฎาคม 2558 ณ ห้องประชุมสี่ป้อ โรงแรมริมกก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย	51
4-1 อาชีพของอาสาสมัครกลุ่มประชาชนทั่วไป	55
4-2 จำนวนสมาชิกในครอบครัวของอาสาสมัคร	55
4-3 รายได้ต่อเดือนของอาสาสมัคร	55
4-4 รายได้ต่อเดือนของครอบครัวอาสาสมัคร	55
4-5 เพศของเกษตรกรที่ให้สัมภาษณ์ (เชียงราย)	56
4-6 อายุของเกษตรกรที่ให้สัมภาษณ์ (เชียงราย)	56
4-7 ระดับการศึกษาของเกษตรกร (เชียงราย)	56
4-8 การดำรงตำแหน่งในชุมชนและสังคม (เชียงราย)	56

ภาพที่

หน้า

4-9	จำนวนสมาชิกในครอบครัว (เชิงบรรยาย)	57
4-10	จำนวนสมาชิกที่อายุน้อยกว่า 15 ปี (เชิงบรรยาย)	57
4-11	จำนวนสมาชิกที่เป็นแรงงานในภาคเกษตร (เชิงบรรยาย)	57
4-12	ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ (เชิงบรรยาย)	57
4-13	พื้นที่ที่ทำการเกษตรของเกษตรกร (เชิงบรรยาย)	57
4-14	แหล่งจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร (เชิงบรรยาย)	57
4-15	เพศของเกษตรกรที่ให้สัมภาษณ์ (น่าน)	64
4-16	อายุของเกษตรกรที่ให้สัมภาษณ์ (น่าน)	64
4-17	ระดับการศึกษาของเกษตรกร (น่าน)	64
4-18	การดำรงตำแหน่งในชุมชนและสังคม (น่าน)	64
4-19	จำนวนรวมของสมาชิกในครอบครัว (น่าน)	65
4-20	จำนวนสมาชิกที่อายุน้อยกว่า 15 ปี (น่าน)	65
4-21	จำนวนสมาชิกที่เป็นแรงงานในภาคการเกษตร (น่าน)	65
4-22	ระยะเวลาที่เกษตรกรอาศัยอยู่ในพื้นที่ (น่าน)	65
4-23	พื้นที่ที่ทำการเกษตรของเกษตรกร (น่าน)	65
4-24	แหล่งจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร (น่าน)	65
4-25	ระดับกิจกรรมของเอ็นไซม์โคลินเอสเตอเรสในตัวอย่างเลือดที่เก็บจากกลุ่มอาสาสมัคร จังหวัดเชียงราย ระหว่างวันที่ 16-26 ธันวาคม 2557 โดยการทดสอบด้วยชุดทดสอบ แบบเร็ว (Reactive Paper) ขององค์การเภสัชกรรม	93
4-26	ระดับกิจกรรมของเอ็นไซม์โคลินเอสเตอเรสในตัวอย่างเลือดที่เก็บจากกลุ่มอาสาสมัคร จังหวัดน่าน ระหว่างวันที่ 1-12 ธันวาคม 2557 โดยการทดสอบด้วยชุดทดสอบ แบบเร็ว (Reactive Paper) ขององค์การเภสัชกรรม	93
4-27	ค่าเฉลี่ยกิจกรรมของเอ็นไซม์ Acetylcholinesterase (AChE) ในตัวอย่างเลือดของกลุ่ม อาสาสมัครจังหวัดเชียงรายและจังหวัดน่าน (Unit/ml)	94
4-28	ค่าเฉลี่ยกิจกรรมของเอ็นไซม์ Butyrylcholinesterase (BChE) ในตัวอย่างเลือดของกลุ่ม อาสาสมัครจังหวัดเชียงรายและจังหวัดน่าน (Unit/ml)	95
4-29	ร้อยละของอาสาสมัครจังหวัดเชียงรายและจังหวัดน่านที่ตรวจพบสารไดอัลคิลฟอสเฟต เมตาโบไลต์ (DAPs)	98
4-30	ร้อยละการตรวจพบสารไดอัลคิลฟอสเฟต เมตาโบไลต์ (DAPs) แต่ละชนิดในอาสาสมัครจังหวัดเชียงราย	98
4-31	ร้อยละการตรวจพบสารไดอัลคิลฟอสเฟต เมตาโบไลต์ (DAPs) แต่ละชนิดในอาสาสมัครจังหวัดน่าน	98
4-32	ภาคส่วนสำคัญในการลดความเสี่ยงจากสารเคมีกำจัดศัตรูพืชจังหวัดเชียงราย	144
4-33	แนวทางการลดความเสี่ยงจากสารเคมีกำจัดศัตรูพืชจังหวัดเชียงราย	144
4-34	ภาคส่วนสำคัญในการลดความเสี่ยงจากสารเคมีกำจัดศัตรูพืชจังหวัดน่าน	151
4-35	แนวทางการลดความเสี่ยงจากสารเคมีกำจัดศัตรูพืชจังหวัดน่าน	151